
HELLIG KUNST

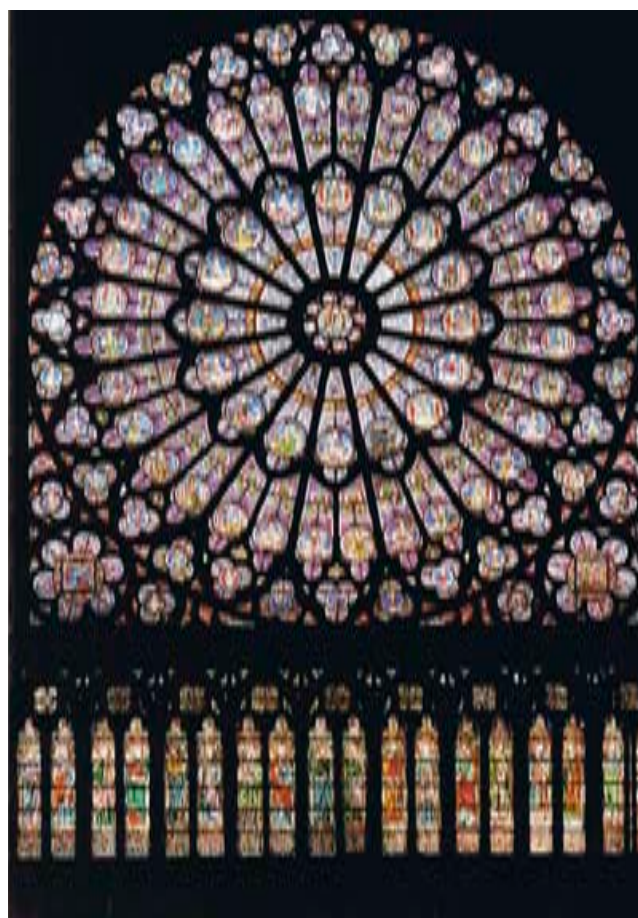
Spørgsmålet om, hvad der er kunst, debatteres i stigende grad. Vi har aldrig været så usikre og uforstående over for hvad kunst i virkeligheden er. En del af den moderne kunst har fået et bizart præg og synes mere beslægtet med Monty Pythons Flyvende Cirkus; som eksempelvis guldfisk i blendere eller afføring på dåse. Denne vulgarisering af kunst står i skærende kontrast til hvordan kunst tidligere blev anvendt og betragtet. I blandt andet antikkens kunst kan vi finde mange spirituelle og bevidsthedsmæssige ideer, som er overleveret til os, men er blevet glemt, ignoreret eller misforstået. I mange tusind år har kunst således været en måde hvorigennem vi udfolder og genkender en autentisk "sjælens virkelighed".

Symboler siger mere end ord

Normalt når vi kommunikerer og forsøger at udtrykke os, anvender vi ordene og sproget. Men det kan være vanskeligt at beskrive den indre verdens rigdom kun med ord. En dybere og mere helhedsorienteret måde at kommunikere på, er gennem brugen af symboler. Symbolet er et langt mere perfekt redskab end ord, fordi det kun tilnærmelsesvist kan indkredses af sprog og ord. Symbolet har en nærmest uendelig rigdom af betydninger, og er en ekstremt kompleks måde at kommunikere på, der i langt højere grad involverer underbevidstheden. Derfor kan symbolet langt bedre beskrive og udtrykke de dybere eller højere aspekter af vores bevidsthed.

Kunst for sjælen

Den initierende eller hellige kunst har også i alle traditioner forsøgt at videreformidle en

Rosévinduet i Notre Dame

sjælens videnskab. Den har talt til sjælen frem for vores ego, den har forsøgt at åbenbare det guddommelige i os, og inspireret til at realisere vores højeste bevidsthedspotentiale. Den initierende og hellige kunst har således været bevidsthedsudvidende og videreformidlet en dyb indsigt i vores bevidsthed.

Gurdjief som kunstens åndelige mester

Den russiske mester, filosof, mystiker og

læge Georgij Ivanovitj Gurdjief (1877-1949) beskæftigede sig indgående med forskellige kunstarter. I sin lære integrerede han blandt andet dans, billedkunst og musik. For Gurdjief var forudsætningen for udførelsen af enhver kunstform en dyb forståelse af de fundamentale mekanismer bag virkeligheden, først og fremmest en indsigt i matematikkens evige lovmæssigheder. Uden en sådan forståelse kunne man, som Gurdjief formulerer det, kun opnå resultater ved tilfælde, og gentagelser kunne ikke forventes. Gurdjief skelnede mellem to former for kunst, den subjektive og objektive kunst. Den subjektive kunst var uden matematisk viden og indsigt, og ofte frembragt fra det ubevidste med udgangspunkt i de personlige følelser, som Gurdjief i bogen "Synspunkter på Virkeligheden" formulerer det: "En moderne maler tror muligvis på sin egen kunst og føler den, men den bliver betragtet subjektivt: Nogen kan lide hans værker, andre kan ikke: Det er et spørgsmål om følelser, om at kunne lide eller ikke lide. Men i gammel tid havde

kunst ikke at gøre med om man kunne lide det eller ikke kunne lide det." Dette var netop kendetegnet for hvad Gurdjief kaldte den objektive kunst, som han betragtede som den eneste ægte form for kunst. Den var i dyb harmoni med de grundlæggende universelle lovmæssigheder og efterlod derfor samme indtryk hos beskueren. Oplevelsen af objektiv kunst er derfor den samme. Forskellen ligger i oplevelsens grad af intensitet. •